

הרמב"ם (סנהדרין א,ה) מפרש 'יודע לדבר' — ללמד ולהורות בכל התורה כולה. 'לשמוע' — לשאול ולהשיב [בכל התורה. כס"מ]. ואם יש בה אחד שיודע לדבר ואחד לשמוע — מושיבים בה סנהדרין. [והראב"ד הגיה: שנים היוודעים לדבר]. ואם לאו — אין מושיבים, אעפ"י שיש בה אלפים מישראל.

פרק שני — 'כהן גדול'

דף יח

לה. מה דינו של הכהן הגדול בהלכות דלהלן:

- א. כהן גדול שהרג את הנפש בשגגה.
- ב. עבר על 'לא תעשה' שבתורה.
- ג. יודע עדות לחברו — האם חייב / מותר להעיד לו?
- ד. הושבתו בסנהדרין.
- ה. הושבתו בבית דין לעיבור השנה.

א. כהן גדול שהרג את הנפש — גולה, אעפ"י שאינו יוצא מעיר מקלט לעולם (בכגון שלא מינו אחר עד שנגמר דינו, וגם אין שם משוח שעבר. עתוס').

ב. עבר על 'לא תעשה' — לוקה כשאר הדיוט בב"ד של שלשה, ואין צריך ב"ד של ע"א כבדיני נפשות. לכאורה נראה שלר' ישמעאל הסובר מלקות בכ"ג, הוי בכלל 'דבר גדול' וצריך ע"א בכהן גדול.

ג. כהן גדול היוודע עדות לאחר — אין לו להעיד, משום בזיונו. אבל מעיד בפני המלך [ואעפ"י שאין מושיבים במלך בסנהדרין — משום כבוד הכהן הגדול בא המלך כדי לקבל עדותו, ולאחר קבלת העדות הולך המלך וב"ד מעיינים בדין], שבאופן זה אין לו בזיון.

א. רש"י ותוס' מפרשים ביודע עדות לבן המלך, לכך מביאים את המלך.

ב. רצה הכהן הגדול להעיד לפני אחרים, האם רשאי — נראה שתלוי הדבר במחלוקת הרמב"ם (גולה ואבדה יא,יז) והרא"ש (ב"מ ל) לענין השבת אבדה בזקן ואינה לפי כבודו, האם רשאי להתבנות ולהתעסק באבדה אם לאו (חות יאיר רה. ובספר יד דוד צידד שמא לענין עדות הכל מודים שלא יעיד, דהוי בזיון טפי).

ד. פשוט שכהן גדול יושב בסנהדרין.

ה. אין מושיבים כהן גדול לעיבור שנה, לפי שיש לו צד נגיעה לעבר — מפני הצינה, בעבודתו ביום הכיפורים.